

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 9311 af 15/12/2000 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse D-24-00 om freelancejournalist - lønmodtager - dagpenge

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 700233-00

Ankestyrelsens principafgørelse D-24-00 om freelancejournalist - lønmodtager - dagpenge

Resume:

En freelancejournalist blev ud fra en samlet vurdering anset som lønmodtager i dagpengelovens forstand.

Love:

Lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel - lovbekendtgørelse nr. 147 af 2. marts 2001 - § 1, stk. 2, nr. 1

Lov om sygedagpenge - lov nr. 563 af 9. juni 2006 - § 46, stk. 2, nr. 1

Sagsfremstilling:

En freelancejournalist søgte kommunen om dagpenge fra den 1. til den 14. september 1999 i forbindelse med sin søns fødsel den 27. august 1999. Kommunen meddelte, at han skulle betragtes som selvstændig erhvervsdrivende ved beregning af dagpenge.

Kommunen lagde vægt på, at freelancejournalistens samlede arbejdsfunktion mere handlede om et samlet arbejdsresultat/opgaveløsning end det handlede om en personlig arbejdsindsats, som i et egentligt lønmodtagerforhold. Der blev yderligere lagt vægt på, at freelancejournalisten ikke skønnedes undergivet arbejdsgivers ledelse og instruktion for arbejdets udførelse, men hovedsagelig selv tilrettelagde løsningen af arbejdsopgaverne samt at selv om honoraret udbetaltes som A-indkomst var det beregnet på grundlag af arbejdsopgaverne og ikke som en fast månedsløn i et almindeligt tjenesteforhold.

Dansk Journalistforbund havde til sagen oplyst, at freelancejournalisten var lønmodtager i forhold til skattelovgivningen, arbejdsløshedslovgivningen, ferieloven, ATP-loven mv., og at han havde to faste arbejdsgivere, nemlig arbejdsgiver A og arbejdsgiver B. Hos arbejdsgiver A arbejdede freelancejournalisten som redigerende medarbejder, idet arbejdet udførtes på arbejdsgiverens udstyr i dennes lokaler. Der forelå aftale af 11. november 1999 mellem arbejdsgiver A og freelancejournalisten. Freelancejournalisten arbejdede endvidere for arbejdsgiver B efter overenskomst mellem arbejdsgiver B og Journalistforbundet. Også dette arbejde blev udført fra arbejdsgiverens lokaler og på arbejdsgiverens udstyr. Begge disse hovedarbejdsgivere indeholdt A-skat og arbejdsmarkedsbidrag, betalte ATP og SP samt udbetalte feriepenge. Endelig dækkedes eventuelle udgifter til transport og andet arbejdsrelateret.

Freelancejournalisten havde haft enkeltstående opgaver for 4 andre medier i perioden med mindre B-beskattede indtægter til følge.

Dansk Journalistforbund havde endvidere oplyst, at freelancejournalisten hos arbejdsgiver A var undergivet ledelse og instruktion fra centerlederen og den ansvarshavende redaktør. Dette samme var tilfældet hos arbejdsgiver B, hvor det var en redaktør, der udøvede ledelsesbeføjelserne. Vedrørende hans B-indkomst i beregningsperioden var der tillige tale om lønmodtagerforhold, hvor medierne havde ret til at bestemme indholdet af hans artikler samt at kontrollere og rette i arbejdet om nødvendigt.

Danmarks Journalistforbund havde også oplyst, at freelancejournalisten ikke havde noget SE-nummer, og at han var medlem af en A-kasse for lønmodtagere.

Dansk Journalistforbund havde endvidere henvist til den kommenterede ferielov af John Heilbrunn side 43, hvor der står, at en freelancemedarbejder må betragtes som lønmodtager medmindre tilknytningen til den, for hvem arbejdet udføres, er af helt løs og uforpligtende karakter, og der ikke består en eller anden form for møde- eller arbejdsforpligtelse. Desuden var der henvist til retspraksis UfR. 86.744.

Nævnet tiltrådte kommunens afgørelse med den begrundelse, at freelancejournalisten skulle betragtes som selvstændig erhvervsdrivende.

Nævnet fandt, at freelancejournalistens arbejdsforhold ikke så meget gik ud på at udføre personligt arbejde som på at levere arbejdsresultater. Arbejdsforholdene havde således mere entrepriselignende, selvstændig karakter, end de havde karakter af tjenesteforhold.

Nævnet lagde vægt på, at freelancejournalistens indkomst hidrørte fra en del forskellige arbejdsforhold/arbejdsopgaver. Dette talte for, at hans arbejdskraft ikke i det væsentlige var til arbejdsgivers disposition, men at han havde frihed til at tilrettelægge sin arbejdsindsats. En væsentlig del af freelancejournalistens samlede indtægt hidrørte fra andre end de af ham nævnte "hovedarbejdsgivere", hvilket ifølge nævnet talte i samme retning.

Nævnet lagde videre vægt på, at manden betegnede sig som freelancejournalist, og at han havde anført arbejdsgiver A og arbejdsgiver B som "hovedarbejdsgivere". Der var i forhold til begge tale om freelance-ansættelse/freelance-opgaver, og udtrykket freelance måtte antages at betegne en anden form for tilknytningsforhold end et tjenesteforhold. Ifølge nudansk ordbog dækkede begrebet freelance-arbejde "uden fast tilknytning til en virksomhed".

Freelancejournalisten havde arbejdet for arbejdsgiver A siden maj 1995, og der havde tilsyneladende været tale om tidsbegrænsede aftaler, idet der var dokumentation for freelance-ansættelse i perioden 1. januar til 31. december 1999. Opgaven var aflønnet med et samlet honorar på 120.000 kr. med et ferietillæg på 12,5%. At arbejdsopgaven var honoreret med et samlet beløb, at den var tidsbegrænset, og at der således trods fem års arbejde samme sted ikke var aftalt opsigelsesvarsel, talte ifølge nævnet for at opfatte forholdet mere som entreprise end som et tjenesteforhold.

Nævnet havde ligeledes henvist til overenskomsten med arbejdsgiver B, hvorefter overenskomsten anvendtes til honorering af enkeltopgaver eller specialopgaver (når overenskomsten mellem arbejdsgiver B og Dansk Journalistforbund for fast- og midlertidig ansættelse ikke rummede naturlig mulighed for det). Også dette forhold talte for, at freelancejournalistens forpligtelse ikke så meget gik på at udføre personligt arbejde som at levere et arbejdsresultat.

Nævnet havde under henvisning til Journalistforbundets oplysning om, at freelancejournalisten var undergivet arbejdsgiverens ledelse og instruktion for arbejdets udførelse oplyst, at nævnet forstod dette således, at freelancejournalistens hvervgivere bestemte indholdet af det produkt, som blev resultatet af hans arbejde. Dette forhold indebar imidlertid ikke, at aftalerne pålagde pligter, som almindeligvis antages at eksistere i lønmodtagerforhold i arbejdsretslig forstand, herunder lydighedspligt.

Da der af ovennævnte grunde efter nævnets opfattelse ikke var tale om lønmodtagerforhold i arbejdsretlig forstand, fandtes det ikke at kunne tillægges betydning, at freelancejournalisten kunne udføre sit arbejde hos arbejdsgiver A og arbejdsgiver B's lokaliteter.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, om en freelancejournalist skal betragtes som selvstændig erhvervsdrivende eller som lønmodtager efter sygedagpengeloven.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at freelancejournalisten ud fra en samlet vurdering af oplysningerne i sagen måtte anses som lønmodtager i dagpengelovens forstand, jf. dagpengelovens § 2, stk. 2, nr. 1) og § 1, stk. 1, nr. 1) i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 442 af 23. juni 1998.

Ankestyrelsen lagde vægt på oplysningerne i aftalebekræftelsen af 11. januar 1999 mellem freelancejournalisten og arbejdsgiver A, hvoraf fremgik, at freelancejournalisten blev ansat som journalistisk medarbejder, og at han refererede til centerlederen. Freelancejournalistens arbejdsopgaver var nærmere oplistet i aftalebekræftelsen. Der blev ydet et ferietillæg. For kørsel og rejse betales godtgørelse. Alle nødvendige udgifter i forbindelse med bladproduktionen betales af arbejdsgiver A. Der blev også lagt vægt på, at opgaven blev aflønnet med et samlet honorar på 120.000 kr. pr. år, og at dette beløb udbetaltes med et fast månedligt beløb på 10.000 kr.

Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på freelancejournalistens oplysninger om, at han udførte arbejdet hos arbejdsgiver A og arbejdsgiver B og anvendte deres udstyr og deres lokaliteter, at han var undergivet arbejdsgiver A's og arbejdsgiver B's ledelse og instruktion, samt at arbejdet udførtes for arbejdsgiver A's og arbejdsgiver B's regning og risiko. Ligeledes lagde Ankestyrelsen vægt på, at arbejdsgiver B beregnede freelancejournalistens vederlag pr. time, og at arbejdsgiver A og arbejdsgiver B indeholdt A-skat og arbejdsmarkedsbidrag, betalte ATP og SP samt udbetalte feriepenge.

Ankestyrelsen lagde også vægt på oplysningerne om, at freelancejournalisten ikke var momsregistreret, og at han var medlem af en arbejdsløshedskasse for lønmodtagere.

Sagen hjemvistes til kommunen, der anmodedes om at foretage en beregning af freelancejournalistens dagpenge som lønmodtager i forbindelse med fraværet på grund af fædreorlov i perioden fra den 1. september til og med den 14. september 1999.

Ankestyrelsen ændrede således det sociale nævns afgørelse.